

Réamhfhocail

AR

orm

ort

air

uirthi

orainn

oraibh

orthú

Líon na bearnaí thíos, ag baint úsáid as an bhfocal ceart.

1. Bhí brón _____ nuair a fuair do mhadra bás agus thosaigh tú ag caoineadh.
2. Bhí fearg _____ nuair a chaill sí a mála.
3. Bhí brón _____ toisc gur chaill mé mo chuid airgid ar fad!
4. Tá slaghdán ag teacht _____ agus tá siad chun fanacht sa bhaile.
5. Bíonn ocras an domhain _____ na páistí nuair a thagann siad abhaile ón bpeil.
6. 'Féach _____, tá tú thar barr!' arsa an múinteoir le hAoife.
7. Beireann na gardaí _____ ghadaithe agus iad ag teacht amach ón siopa.
8. Ní dhéanfaidh mé dearmad _____ nuair a théann siad ar ais go Meiriceá.
9. D'iarr an múinteoir _____ (sí) an fhuinneog a dhúnadh.
10. 'Tá tinneas cinn _____!' arsa Pól
11. Bhí áthas _____ an bpáiste nuair a bhuaigh sí an duais.
12. 'An raibh _____ bhur n-obair bhaile a dhéanamh arís!?' arsa Mamaí.
13. Bíonn eagla _____ mo mhadra roimh na tinte ealaíne ag Oíche Shamhna.
14. Bhí tart _____ (sinn) tar éis an chluiche ceannais.
15. 'Tá Mamaí ag féachaint _____ (sibh), stopaigí ag troid!' arsa Saoirse.
16. Tá mé ag freastal _____ Scoil Na Sí.

17. Ghlaoiigh sé _____ a Dhaid nuair a bhris an traein síos.
18. Chuir sí fios _____ an otharcharr mar bhris an buachaill a chos.
19. Theip _____ sa scrúdú litrithe mar ní dhearna sé a obair bhaile.
20. Bhí imní _____ mar ní raibh siad in ann an charr a aimsiú.

Réamhfocail

Ag

agam

agat

aige

aici

againn

agaibh

acu

Líon na bearnaí thíos, ag baint úsáid as an bhfocal ceart.

1. Tá súile donna _____ agus tá gruaig fhoinn orm.
2. Tá aithne _____ ar an gcailín sin ó bhí mé an-óg.
3. Tá a fhios _____ (mé) nach mbeidh sí ar scoil amárach toisc go mbeidh sí ag dul go dtí an fíaclóir.
4. Bhí airgead _____ agus chuaigh siad go dtí an siopa chun milseáin a cheannach.
5. Níl aithne _____ (sé) uirthi agus níor labhair sé léi.
6. Tá suim _____ (siad) sa stair agus is maith leo a bheith ag léamh faoin nGorta Mór.
7. Tá eolas _____ an bhfear ar aon rud a bhaineann le spás agus an grianchóras.
8. Tá beirt deartháireacha agus deirfiúr amháin _____ (sibh).
9. Tá súile móra gorma _____ an madra sin! Tá sé go hálainn.
10. 'An bhfuil a fhios _____ (sinn) cén t-am a thosaíonn an scannán?' arsa Daire.
11. 'Tá m'obair mhata déanta _____!' arsa Tomás.
12. Tá an leabhar léite _____ agus thaitin sé go mór léi.
13. Tá muinín _____ (sinn) as foireann na hÉireann sa Chorn Domhanda.
14. Bíonn a fhios _____ nuair atá tuirseach ort mar ní bhíonn tú ag iarraidh dul ag snámh.
15. 'An bhfuil aon airgead fágtha _____ (tú)?' arsa Daid.

16. 'Cé _____ (siad) atá ag pleidhcíocht?' a scread an múinteoir.
17. 'A Mhamáí, an bhfuil aon mhilseán _____?' arsa Treasa.
18. Tá cóta nua _____ Ruairí inniu.
19. Tá an peann luaidhe _____ (sí).
20. Bhí dhá mhadra agus dhá chapall _____ (sinn).

Réamhfhocail

Le

liom

leat

leis

léi

linn

libh

leo

1. 'An bhfuil tú ag teacht _____ chuig an siopa?' arsa Mamaí.
2. Ba bhreá _____ (mé) na bróga nua atá ag Gráinne.
3. Ar mhaith _____ (sibh) leabhar nua a fháil ón leabharlann, is féidir _____ (sinn) dul amárach?
4. Is maith _____ (sí) an Ghaeilge ach is fuath _____ Spáinnis.
5. B'fhéarr _____ (sé) cispheil a imirt ná peil.
6. Cén sort ceol is maith _____ Hannah?
7. Is maith _____ (siad) a bheith ag siúl _____ an madra.
8. Conas atá ag éirí _____ (tú) _____ an ngiotár nua a fuair tú?
9. An maith _____ (siad) a bheith ag rothaíocht ar scoil?
10. 'Cé _____ an geansaí seo?' arsa an múinteoir.
11. Tá mé ag dul ar mo laethanta saoire _____ mo chlann.
12. An _____ (sibh) an carr gorm atá lasmuigh?
13. 'Tar _____, tá sé in am don leaba.' Arsa Daidí.
14. Is maith _____ (sí) seacláid ach is fearr _____ criospaí.
15. D'éirigh go maith _____ (siad) sa chluiche.
16. Tá arán _____ bÁCáil agam.
17. Bhuaile Yseult _____ (mé) ag geata na scoile.

18. Labhair na Gardaí _____ (sé) tar éis an timpiste.
19. 'A mhúinteoir, an bhfuil tú in ann cabhrú _____ (mé) leis an gceist seo?' arsa Sara.
20. Bhí mo mham ag caint _____ m'aintín ar an bhfón aréir.

Réamhfocail

Do

dom

duit

dó

di

dúinn

daoibh

dóibh

1. 'Dia _____ a Harry!' arsa Aisling.
2. Cad is ainm _____ (sé)?
3. Thug Fionnuala bronntanas _____ (sí) ar a lá breithe.
4. Taispeánann sé an grianghraf _____ (sinn) tar éis an cóisir.
5. Thug mé milseáin _____ mo chara ag am lóin.
6. Bhí an múinteoir ag insint scéil _____ (siad) ag deireadh an lae.
7. Tabhair _____ an leabhar seo le do thoil.
8. Thug ár máthair cúig euro _____ nuair a bhíomar ag dul go dtí an t-ionad siopadóireachta.
9. Isabel is ainm _____ (mé).
10. 'Seo _____ (sibh) bhur gcótaí.' Arsa Ciara.

Réamhfocail

Ó

uaim

uait

uaidh

uaithe

uainn

uairbh

uatha

1. Tá ocras an domhain orm! Tá mo dhinnéar _____!
2. Cad atá _____ (sibh) don phicnic amárach?
3. Ceannaíonn sí a cuid torthaí _____ fhear deas sa mhargadh.
4. Ghoid an gadaí €40 - _____ sparán an bhean óg.
5. Theastaigh _____ (sí) carr nua a cheannach tar éis an timpiste.
6. Fuair sí slabhra álainn _____ (sé) dá breithlá.
7. Cloiseann na seantuismitheoirí a lán scéalta _____ (siad)
8. D'éalaigh an duine sin _____ phríosún.
9. Bhí deoch uisce _____ (sinn) tar éis an chluiche mhór.
10. An bhfuil tú fuar? An bhfuil do chóta _____?

Réamhfhocail

Roimh

romham

romhat

roimhe

roimpi

romhainn

romhaibh

rompu

1. Bhí eagla ar an gcat _____ (sí) mar bhí madra aici.
2. Dia duit, tá fáilte _____ (tú) chuig ár seomra ranga.
3. Bhí mé ag caint léi _____ an gceolchoirm agus bhí áthas uirthi.
4. Chuir an lucht féachana fáilte _____ (siad) sular thosaigh siad ag caint.
5. Níl cead ag na páistí seacláid a ithe _____ an dinnéar.
6. Tá daoine eile _____ (sinn) sa scuaine.
7. Itheann bhur mamaí a dinnéar _____ (sibh).
8. Chuir an rang fáilte _____ nuair a tháinig mé isteach.
9. Déanann a dheartháir a obair bhaile _____.
10. Bíonn an nuacht ar siúl _____ an X Factor.

Réamhfhocail

As

asam

asat

as

aisti

asainn

asaibh

astu

1. Nuair a d'éirigh liom sa scrúdú tiomána, bhí mo thuismitheoirí an-bhródúil _____.
2. D'éirigh sí _____ an bpost mar bhí sí tinn.
3. Lig siad béic _____ nuair a chonaic siad an púca.
4. Baineann na páistí úsáid _____ na táibléid sa rang mata.
5. Bhí muinín ag an bhfoireann _____ nuair a bhíomar ag dul chuig an gcomórtas.
6. An mbaintear geit _____ nuair a fheiceann tú damhán alla ollmhór?
7. Tháinig an-chuid smaointe iontacha _____ nuair a bhí sibh ag scríobh na scéalta.
8. Is _____ Dún na nGall mé.
9. Bhíomar bródúil _____ féin nuair a bhuamar an comórtas mar rinneamar an-chuid cleachtadh.
10. D'íoc siad _____ an dinnéar mar a lá breithe a bhí ann agus bhí sí an-bhuíoch díobh.

Réamhfhocail

De

díom

díot

de

di

dínn

díbh

díobh

1. Bainigí bhur gcótaí _____ , ' arsa an múinteoir.
2. D'fhiafraigh sé _____ (mé) faoin gcluiche.
3. Bhain Eoghan a hata _____.
4. Bainimid ár mbuataisí _____ sula dtéimid isteach sa teach.
5. Bain _____ do gheansaí má tá tú ró-the.
6. Léim siad _____ (+ an) trampailín agus ghortaigh siad a gcosa.
7. Bhain siad a spéaclaí gréine _____ mar bhí sé ag éirí dorcha.
8. Thóg mé an t-airgead _____ (sí) do na milseáin.
9. Ghreamaigh sé an póstaer _____ (+ an) doras.
10. Baineann Peadar a lámhainní _____ nuair a bhíonn sé ag obair.

Réamhfocail

Faoi

fúm

fút

faoi

fúithi

fúinn

fúibh

fúthu

1. Ní raibh na páistí ag magadh _____ mar bhí sí trína chéile.
2. 'Ná bí ag caint _____ taobh thiar de mo dhroim!' a dúirt Síle.
3. Bhí bhur dtuismitheoirí ag labhairt _____ tar éis an chruinnithe.
4. Bíonn Liam agus Odhrán ag troid _____ na cluichí ar an ríomhaire go minic.
5. Ná bí ag gáire _____ (siad), níl sé go deas.
6. Bhíomar ag caint _____ féin sa scéal a d'insíomar don rang.
7. 'An raibh siad ag caint _____ (tú) ar an raidió aréir?' a d'fhiafraigh Catriona díom.
8. Bhí an nuacht a chuala mé _____ (siad) go hiontach.
9. Bhí an loch agus na báid le feiceáil go soiléir _____ sholas na gealaí agus bhí an radharc go hálainn.
10. An mbíonn tú ag caint _____ na rudaí a rinne tú san Afraic Theas go minic?

AR - Freagraí

1. Bhí brón **ort** nuair a fuair do mhadra bás agus thosaigh tú ag caoineadh.
2. Bhí fearg **uirthi** nuair a chaill sí a mála.
3. Bhí brón **orm** toisc gur chaill mé mo chuid airgid ar fad!
4. Tá slaghdán ag teacht **orthu** agus tá siad chun fanacht sa bhaile.
5. Bíonn ocras an domhain **ar** na páistí nuair a thagann siad abhaile ón bpeil.
6. 'Féach **ort** tá tú thar barr!' arsa an múinteoir le hAoife.
7. Beireann na gardaí **ar** ghadaithe agus iad ag teacht amach ón siopa.
8. Ní dhéanfaidh mé dearmad **orthu** nuair a théann siad ar ais go Meiriceá.
9. D'iarr an múinteoir **uirthi** (sí) an fhuinneog a dhúnadh.
10. 'Tá tinneas cinn **orm!**' arsa Pól
11. Bhí áthas **ar** an bpáiste nuair a bhuaigh sí an duais.
12. 'An raibh **oraibh** bhur n-obair bhaile a dhéanamh arís!?' arsa Mamaí.
13. Bíonn eagla **ar** mo mhadra roimh na tinte ealaíne ag Oíche Shamhna.
14. Bhí tart **orainn** (sinn) tar éis an chluiche ceannais.
15. 'Tá Mamaí ag féachaint **oraibh** (sibh), stopaigí ag troid!' arsa Saoirse.
16. Tá mé ag freastal **ar** Scoil Na Sí.
17. Ghlaigh sé **ar** a Dhaid nuair a bhris an traen síos.
18. Chuir sí fios **ar** an otharcharr mar bhris an buachaill a chos.
19. Theip **air** sa scrúdú litrithe mar ní dhearna sé a obair bhaile.
20. Bhí imní **orthu** mar ní raibh siad in ann an charr a aimsiú.

AG - Freagraí

1. Tá súile donna **agam** agus tá gruaig fhoinn orm.
2. Tá aithne **agam** ar an gcailín sin ó bhí mé an-óg.
3. Tá a fhios **agam** nach mbeidh sí ar scoil amárach toisc go mbeidh sí ag dul go dtí an fíaclóir.
4. Bhí airgead **acu** agus chuaigh siad go dtí an siopa chun milseáin a cheannach.
5. Níl aithne **aige** uirthi agus níor labhair sé léi.
6. Tá suim **acu** sa stair agus is maith leo a bheith ag léamh faoin nGorta Mór.
7. Tá eolas **ag** an bhfear ar aon rud a bhaineann le spás agus an grianchóras.
8. Tá beirt deartháireacha agus deirfiúr amháin **agaibh**.
9. Tá súile móra gorma **ag** an madra sin! Tá sé go hálainn.
10. 'An bhfuil a fhios **againn** cén t-am a thosaíonn an scannán?' arsa Daire.
11. 'Tá m'obair mhata déanta **agam!**' arsa Tomás.
12. Tá an leabhar léite **aici** agus thaitin sé go mór léi.
13. Tá muinín **againn** as foireann na hÉireann sa Chorn Domhanda.
14. Bíonn a fhios **agat** nuair atá tuirseach ort mar ní bhíonn tú ag iarradh dul ag snámh.
15. 'An bhfuil aon airgead fágtha **agat?**' arsa Daid.
16. 'Cé **acu** atá ag pleidhcíocht?' a scread an múinteoir.
17. 'A Mhamaí, an bhfuil aon mhilseán **agat?**' arsa Treasa.
18. Tá cóta nua **ag** Ruairí inniu.
19. Tá an peann luaidhe **aici**.
20. Bhí dhá mhadra agus dhá chapall **againn**.

LE - Freagraí

1. 'An bhfuil tú ag teacht **liom** chuig an siopa?' arsa Mamaí.
2. Ba bhreá **liom** na bróga nua atá ag Gráinne.
3. Ar mhaith **libh** leabhar nua a fháil ón leabharlann, is féidir linn dul amárach?
4. Is maith **léi** an Ghaeilge ach is fuath léi Spáinnis.
5. B'fhéarr **leis** cispheil a imirt ná peil.
6. Cén sort ceol is maith **le** Hannah?
7. Is maith **leo** a bheith ag siúl leis an madra.
8. Conas atá ag éirí **leat leis** an ngiotár nua a fuair tú?
9. An maith **leo** a bheith ag rothaíocht ar scoil?
10. 'Cé **leis** an geansaí seo?' arsa an múinteoir.
11. Tá mé ag dul ar mo laethanta saoire **le** mo chlann.
12. An **libh** an carr gorm atá lasmuigh?
13. 'Tar **liom**, tá sé in am don leaba.' Arsa Daidí.
14. Is maith **léi** seacláid ach is fearr léi criospaí.
15. D'éirigh go maith **leo** sa chluiche.
16. Tá arán **le** bácáil agam.
17. Bhuail Yseult **liom** ag geata na scoile.
18. Labhair na nGardaí **leis** tar éis an timpiste.
19. 'A mhúinteoir, an bhfuil tú in ann cabhrú **liom** leis an gceist seo?' arsa Sara.
20. Bhí mo mham ag caint **le** m'aintín ar an bhfón aréir.

DO - Freagraí

1. 'Dia **duit** a Harry!' arsa Aisling.
2. Cad is ainm **dó**?
3. Thug Fionnuala bronntanas **di** ar a lá breithe.
4. Taispeánann sé an grianghraf **dúinn** tar éis an cóisir.
5. Thug mé milseáin **do** mo chara ag am loin.
6. Bhí an múinteoir ag insint scéil **dóibh** ag deireadh an lae.
7. Tabhair **dom** an leabhar seo le do thoil.
8. Thug ár máthair cúig euro **dúinn** nuair a bhíomar ag dul go dtí an t-ionad siopadóireachta.
9. Isabel is ainm **dom**.
10. 'Seo **daoibh** bhur gcótaí.' Arsa Ciara.

Ó - Freagraí

1. Tá ocras an domhain orm! Tá mo dhinnéar **uaim!**
2. Cad atá **uaibh** don phicnic amárach?
3. Ceannaíonn sí a cuid torthaí **ó** fhear deas sa mhargadh.
4. Ghoid an gadaí €40 **ó** sparán an bhean óg.
5. Theastaigh **uaithi** carr nua a cheannach tar éis an timpiste.
6. Fuair sí slabhra álainn **uaidh** dá breithlá.
7. Cloiseann na seantuismitheoirí a lán scéalta **uathu.**
8. D'éalaigh an duine sin **ó** phríosún.
9. Bhí deoch uisce **uainn** tar éis an chluiche mhór.
10. An bhfuil tú fuar? An bhfuil do chóta **uait?**

ROIMH - Freagraí

1. Bhí eagla ar an gcat **roimpi** mar bhí madra aici.
2. Dia duit, tá fáilte **romhat** chuig ár seomra ranga.
3. Bhí mé ag caint léi **roimh** an gceolchoirm agus bhí áthas uirthi.
4. Chuir an lucht féachana fáilte **rompu** sular thosaigh siad ag caint.
5. Níl cead ag na páistí seacláid a ithe **roimh** an dinnéar.
6. Tá daoine eile **romhainn** sa scuaine.
7. Itheann bhur mamaí a dinnéar **romhaibh**.
8. Chuir an rang fáilte **romham** nuair a tháinig mé isteach.
9. Déanann a dheartháir a obair bhaile **roimhe**.
10. Bíonn an nuacht ar siúl **roimh** an X Factor.

AS - Freagraí

1. Nuair a d'éirigh liom sa scrúdú tiomána, bhí mo thuismitheoirí an-bhródúil **asam**.
2. D'éirigh sí **as** an bpost mar bhí sí tinn.
3. Lig siad béic **astu** nuair a chonaic siad an púca.
4. Baineann na páistí úsáid **as** na táibléid sa rang mata.
5. Bhí muinín ag an bhfoireann **asainn** nuair a bhíomar ag dul chuig an gcomórtas.
6. An mbaintear geit **asat** nuair a fheiceann tú damhán alla ollmhór?
7. Tháinig an-chuid smaointe iontacha **asaibh** nuair a bhí sibh ag scríobh na scéalta.
8. Is **as** Dún na nGall mé.
9. Bhíomar bródúil **asainn** féin nuair a bhuamar an comórtas mar rinneamar an-chuid cleachtadh.
10. D'íoc siad **as** an dinnéar mar a lá breithe a bhí ann agus bhí sí an-bhuíoch díobh.

DE - Freagraí

1. Bainigí bhur gcóta **díbh,**' arsa an múinteoir.
2. D'fhiafraigh sé **díom** faoin gcluiche.
3. Bhain Eoghan a hata **de.**
4. Bainimid ár mbuataisí **dínn** sula dtéimid isteach sa teach.
5. Bain **díot** do gheansaí má tá tú ró-the.
6. Léim siad **den** trampailín agus ghortaigh siad a gcosa.
7. Bhain siad a spéaclaí gréine **díobh** mar bhí sé ag éirí dorcha.
8. Thóg mé an t-airgead **di** do na milseáin.
9. Ghreamaigh sé an póstaer **den** doras.
10. Baineann Peadar a lámhainní **de** nuair a bhíonn sé ag obair.

FAOI - Freagraí

1. Ní raibh na páistí ag magadh **fúithi** mar bhí sí trína chéile.
2. 'Ná bí ag caint **fúm** taobh thiar de mo dhroim!' a dúirt Síle.
3. Bhí bhur dtuismitheoirí ag labhairt **fúibh** tar éis an chruinnithe.
4. Bíonn Liam agus Odhrán ag troid **faoi** na cluichí ar an ríomhaire go minic.
5. Ná bí ag gáire **fúthu**, níl sé go deas.
6. Bhíomar ag caint **fúinn** féin sa scéal a d'insíomar don rang.
7. 'An raibh siad ag caint **fút** ar an raidió aréir?' a d'fhiafraigh Catriona díom.
8. Bhí an nuacht a chuala mé **fúthu** go hiontach.
9. Bhí an loch agus na báid le feiceáil go soiléir **faoi** sholas na gealaí agus bhí an radharc go hálainn.
10. An mbíonn tú ag caint **faoi** na rudaí a rinne tú san Afraic Theas go minic?